SAATTOHOITO
HOIVAKODISSA

การดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย ในบ้านพักดูแลผู้สูงอาย

END-OF-LIFE CARE IN A FINNISH CARE HOME

F I · T H · E N

FI · TH · EN

SAATTOHOITO HOIVAKODISSA

การดูแลผู้สูงอายุระยะท้าย ในบ้านพักดูแลผู้สูงอายุ

END-OF-LIFE CARE IN A FINNISH CARE HOME

Netrada Lahtela

750 A5-sivua · 90 käytännön aihetta

2026 · Uudistettu kolmikielinen laitos

750 หน้า · 90 หัวข้อการปฏิบัติงาน

Everyday care · Three shifts · Family support · Funeral customs

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

KIRJAN TIEDOT

ข้อมูลหนังสือ

BOOK INFORMATION

Kolmikielinen ammatillinen opetusmateriaali

TAVOITE • เป้าหมาย • GOAL

Hoitajan käytännön työ, asukkaan kokonaisvaltainen hoiva ja läheisten tuki elämän loppuvaiheessa.

การปฏิบัติงานของผู้ดูแล การดูแลแบบองค์รวม และการสนับสนุนญาติในช่วงท้ายของชีวิต

Practical nursing care, holistic comfort and family support at the end of life.

KEINO • วิธีการดูแล • CARE METHOD

Kirjoittaja ja kokoaja: Netrada Lahtela. Uusi itsenäinen, uudelleen kirjoitettu (2026).

ผู้เขียนและผู้เรียบเรียง: Netrada Lahtela ฉบับเขียนใหม่ ปี 2026

Author and compiler: Netrada Lahtela. New independently written edition, 2026.

TURVALLISUUS • ความปลอดภัย • SAFETY

Tämä on oppimis- ja kielimateriaali, ei hoitomääräys. Noudata asukkaan suunnitelmaa, yksikön ajantasaisia ohjeita ja omaa ammattipätevyyttä.

หนังสือนี้เป็นสื่อการเรียนภาษาและการดูแล ไม่ใช่คำสั่งรักษา ให้ปฏิบัติตามแผนการดูแล แนวทางหน่วยงาน และขอบเขตวิชาชีพ

This is an educational language resource, not a treatment order. Follow the care plan, local protocols and your scope of practice.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

ESIPUHE

คำนำ

PREFACE

Arki jatkuu myös silloin, kun elämä lähestyy loppuaan

TAVOITE • เป้าหมาย • GOAL

Hyvä saattohoito näkyy pienissä teoissa: rauhallisessa kohtaamisessa, puhtaassa suussa, sopivassa asennossa ja siinä, että ketään ei jätetä yksin huolensa kanssa.

การดูแลระยะท้ายที่ดีเห็นได้จากเรื่องเล็ก ๆ เช่น การพูดอย่างสงบ การดูแลช่องปาก การจัดท่าสบาย และการไม่ปล่อยให้ใครเผชิญความกังวลลำพัง

Good end-of-life care is seen in small acts: calm conversation, mouth care, comfortable positioning and not leaving people alone with their worries.

KEINO • วิธีการดูแล • CARE METHOD

Kirja alkaa asukkaan toiveista ja tavallisesta arjesta. Se etenee oireiden havainnointiin, eri työvuorojen raportointiin, läheisten tukeen sekä kuoleman jälkeisiin käytäntöihin Suomessa.

หนังสือเริ่มจากความต้องการและชีวิตประจำวันของผู้พักอาศัย ต่อด้วยการสังเกตอาการ การส่งเวร การดูแลญาติ และขั้นตอนหลังการเสียชีวิตในฟินแลนด์

The book follows the path from everyday preferences to symptom observation, handovers, family care and procedures after death in Finland.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

NÄIN KIRJAA KÄYTETÄÄN

วิธีใช้หนังสือ

HOW TO USE THIS BOOK

Jokaisessa aiheessa kahdeksan selkeää sivua

TOIMINTATAPA • **แนวปฏิบัติ** • **WORKFLOW**

1. Tilanne ja tavoite. 2. Keino ja arjen toteutus. 3. Sanasto. 4. Vuoropuhelu.

1. สถานการณ์และเป้าหมาย 2. วิธีปฏิบัติ 3. คำศัพท์ 4. บทสนทนา

1. Situation and goal. 2. Method. 3. Vocabulary. 4. Dialogue.

TOIMINTATAPA • **แนวปฏิบัติ** • **WORKFLOW**

5. Aamuvuoro. 6. Iltavuoro. 7. Yövuoro. 8. Omaiset, yhteistyö ja oppimisen arviointi.

5. เวรเช้า 6. เวรบ่าย 7. เวรกลางคืน 8. ญาติ การทำงานร่วมกัน และการประเมินการเรียนรู้

5. Morning shift. 6. Evening shift. 7. Night shift. 8. Family, teamwork and learning review.

TURVALLISUUS • **ความปลอดภัย** • **SAFETY**

Sininen: suomi. Violetti: thai. Harmaa: englanti. Kolme kieliversiota ovat samalla sivulla selkeästi erillään.

สีน้ำเงิน: ฟินแลนด์ สีม่วง: ไทย สีเทา: อังกฤษ ทั้งสามภาษาแยกเป็นระเบียบในหน้าเดียวกัน

Blue: Finnish. Purple: Thai. Grey: English. The three languages are clearly separated on each page.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

KOKONAISVALTAINEN HOIVA

การดูแลแบบองค์รวม

HOLISTIC CARE

Fyysinen · psyykkinen · sosiaalinen · hengellinen

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

Fyysinen: kipu, hengitys, suunhoito, iho, asennot, lepo ja ravitsemisen mukavuus.

ร่างกาย: อาการปวด การหายใจ ช่องปาก ผิวหนัง ท่านอน การพัก และความสบายในการกิน

Physical: pain, breathing, mouth care, skin, positioning, rest and eating comfort.

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

Psyykkinen ja sosiaalinen: turvan tunne, kuuntelu, läsnäolo, ihmissuhteet ja omat tavat.

จิตใจและสังคม: ความปลอดภัย การรับฟัง การอยู่เป็นเพื่อน ความสัมพันธ์ และกิจวัตรของตน

Emotional and social: safety, listening, presence, relationships and personal habits.

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

Hengellinen ja kulttuurinen: vakaumus, hiljaisuus, musiikki, rituaalit ja yksilölliset jäähyväiset.

จิตวิญญาณและวัฒนธรรม: ความเชื่อ ความสงบ ดนตรี พิธีกรรม และการอำลาเฉพาะบุคคล

Spiritual and cultural: beliefs, silence, music, rituals and personal farewells.

Harjoitusmalli. Oikeassa työssä kirjaa vain toteutuneet ja havaitut asiat.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

HOITAJAN PERUSTEHTÄVÄ

หน้าที่หลักของผู้ดูแล

CORE CAREGIVER ROLE

Hoiva ennen hallinnollista keskustelua

TAVOITE • เป้าหมาย • GOAL

Kysy: mikä helpottaa oloa nyt? Auta asukasta elämään jokainen päivä mahdollisimman turvallisesti ja omannäköisesti.

ถามว่าอะไรช่วยให้สบายขึ้นตอนนี้ และช่วยให้ผู้พักอาศัยใช้ชีวิตแต่ละวันอย่างปลอดภัยตามความต้องการ

Ask what helps now. Support each day safely and in a way that feels personal.

KEINO • วิธีการดูแล • CARE METHOD

Havainnoi, toteuta perushoito, arvioi vaste, tue läheisiä, kirjaa ja raportoi selkeästi.

สังเกต ดูแลพื้นฐาน ประเมินผล สนับสนุนญาติ บันทึก และส่งเวรอย่างชัดเจน

Observe, provide basic care, review the response, support family, document and hand over clearly.

TURVALLISUUS • ความปลอดภัย • SAFETY

Hoitotyön rajoista on oltava selkeä yhteinen suunnitelma. Tämä kirja painottaa käytännön hoivaa eikä käsittele lääkeannoksia tai teknisiä toimenpiteitä.

ต้องมีแผนการดูแลและขอบเขตงานที่ชัดเจน หนังสือเน้นการดูแลประจำวัน ไม่ให้ขนาดยาหรือขั้นตอนหัตถการ

A clear plan and scope of practice are essential. This book focuses on daily care, not doses or technical procedures.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

KIRJAAMISEN NELJÄ KYSYMYSTÄ

คำถามสี่ข้อในการบันทึก

FOUR QUESTIONS FOR RECORDING

Tosiasiat ilman arvailua

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

1. Mitä asukas kertoi tai mitä havaittiin? 2. Milloin?

1. ผู้พักอาศัยบอกอะไรหรือสังเกตพบอะไร 2. เมื่อไร

1. What did the resident say or what was observed? 2. When?

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

3. Mitä teit? 4. Mikä oli vaste ja mitä seurataan seuraavaksi?

3. ทำอะไรไป 4. ผลตอบสนองเป็นอย่างไรและต้องติดตามอะไรต่อ

3. What did you do? 4. What was the response and what follows?

MALLIRAPORTTI • ตัวอย่างรายงานเวร • SAMPLE SHIFT REPORT

Esim. 19.10: Asukas pyysi toista tyynyä. Tyyny vaihdettiin; asukas kertoi olon helpottaneen. Seurataan asentomukavuutta.

ตัวอย่าง 19.10 น. ผู้พักอาศัยขอเปลี่ยนหมอน เปลี่ยนให้แล้วและบอกว่าสบายขึ้น ติดตามความสบายของท่านอน

Example 19:10: Resident requested another pillow. Pillow changed; resident said comfort improved. Continue positioning checks.

Harjoitusmalli. Oikeassa työssä kirjaa vain toteutuneet ja havaitut asiat.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

KOLMEN VUORON YHTEINEN TYÖ

การทำงานร่วมกันสามกะ

WORK ACROSS THREE SHIFTS

Jatkuvuus rakentuu raportoinnista

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

Aamu: kuuntele yötä, tarkista vointi ja sovi päivän rauhalliset hoitotoimet.

เวรเช้า: รับข้อมูลจากกลางคืน ตรวจสภาพ และวางแผนการดูแลอย่างสงบ

Morning: receive night handover, check comfort and plan the day.

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

Ilta: arvioi päivän vaste, helpota lepoa ja anna tarkka raportti yövuorolle.

เวรบ่าย: ประเมินผลของวัน ส่งเสริมการพัก และส่งต่อข้อมูลชัดเจนให้เวรกลางคืน

Evening: review the day, support rest and hand over precisely.

TOIMINTATAPA • แนวปฏิบัติ • WORKFLOW

Yö: suojaa unirauhaa, reagoi muutoksiin ja kerro aamuvuorolle myös tehdyt toimet.

เวรกลางคืน: รักษาการพัก ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และรายงานการดูแลให้เวรเช้า

Night: protect sleep, respond to changes and report actions to the morning team.

Harjoitusmalli. Oikeassa työssä kirjaa vain toteutuneet ja havaitut asiat.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

SISÄLLYSLUETTELO 1/10

สารบัญ 1/10

CONTENTS 1/10

90 opetusaihetta · kahdeksan sivua jokaista aihetta

01	**Saattohoidon tarkoitus** เป้าหมายของการดูแลระยะท้าย Purpose of end-of-life care	31
02	**Elämänlaatu hoidon tavoitteena** คุณภาพชีวิตเป็นเป้าหมายการดูแล Quality of life as a care goal	39
03	**Asukkaan oma tahto** ความประสงค์ของผู้พักอาศัย Resident's own wishes	47
04	**Hoitotahto arjen työssä** หนังสือแสดงเจตนาล่วงหน้าในการดูแลประจำวัน Advance care wishes in daily work	55
05	**Yksilöllinen hoitosuunnitelma** แผนการดูแลเฉพาะบุคคล Individual care plan	63
06	**DNR-merkinnän käytännön merkitys** ความหมายของการไม่ทำการกู้ชีพ What a DNR entry means	71
07	**Moniammatillinen yhteistyö** การทำงานร่วมกันหลายวิชาชีพ Multidisciplinary teamwork	79
08	**Kielen ja tulkkauksen huomiointi** การสื่อสารและการใช้ล่าม Language and interpretation	87
09	**Henkilökohtainen kulttuuri** วัฒนธรรมและความเชื่อส่วนบุคคล Personal culture and beliefs	95

Sivunumerot vastaavat tämän PDF:n fyysisiä sivuja.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

SISÄLLYSLUETTELO 2/10

สารบัญ 2/10

CONTENTS 2/10

90 opetusaihetta · kahdeksan sivua jokaista aihetta

10	**Aamuherätys ja voinnin kuuleminen** การปลุกตอนเช้าและสอบถามอาการ Morning waking and checking comfort	103
11	**Vuodepesu ja yksityisyys** การเช็ดตัวบนเตียงและความเป็นส่วนตัว Bed bathing and privacy	111
12	**Pukeutuminen ja lämpö** การแต่งตัวและความอบอุ่น Clothing and warmth	119
13	**Suun ja hampaiden puhtaus** ความสะอาดของช่องปากและฟัน Oral and dental hygiene	127
14	**Ihon kosteutus** การเพิ่มความชุ่มชื้นให้ผิวหนัง Skin moisturising	135
15	**Painevaurioiden ehkäisy** การป้องกันแผลกดทับ Pressure injury prevention	143
16	**Vuoteessa asentohoito** การจัดท่าบนเตียง Positioning in bed	151
17	**Siirtyminen vuoteesta tuoliin** การย้ายจากเตียงไปเก้าอี้ Bed-to-chair transfer	159
18	**Mieluisa ruokailu** การรับประทานอาหารที่ชอบ Enjoyable meals	167

Sivunumerot vastaavat tämän PDF:n fyysisiä sivuja.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

SISÄLLYSLUETTELO 3/10

สารบัญ 3/10

CONTENTS 3/10

90 opetusaihetta · kahdeksan sivua jokaista aihetta

19	**Ruokahalun vähentyminen** ความอยากอาหารลดลง Reduced appetite	175
20	**Nielemisen turvallisuus** ความปลอดภัยในการกลืน Swallowing safety	183
21	**Juomisen tarjoaminen** การเสนอเครื่องดื่ม Offering drinks	191
22	**Kuivan suun helpotus** การบรรเทาอาการปากแห้ง Relief of dry mouth	199
23	**Pahoinvoinnin havainnointi** การสังเกตคลื่นไส้ Observing nausea	207
24	**Ummetus ja vatsan mukavuus** อาการท้องผูกและความสบายท้อง Constipation and comfort	215
25	**Ripuli ja ihon suojaaminen** อาการท้องเสียและการปกป้องผิว Diarrhoea and skin care	223
26	**Virtsaamisen seuranta** การติดตามการปัสสาวะ Monitoring urination	231
27	**Inkontinenssisuojan vaihto** การเปลี่ยนแผ่นซับ Changing continence products	239

Sivunumerot vastaavat tämän PDF:n fyysisiä sivuja.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

SISÄLLYSLUETTELO 4/10

สารบัญ 4/10

CONTENTS 4/10

90 opetusaihetta · kahdeksan sivua jokaista aihetta

28	**Kivun kysyminen** การสอบถามอาการปวด Asking about pain	247
29	**Kipu ilman puhetta** อาการปวดเมื่อสื่อสารด้วยคำพูดไม่ได้ Pain without speech	255
30	**Kipumittarin käyttö** การใช้มาตรวัดความปวด Using a pain scale	263
31	**Hengenahdistuksen tunnistaminen** การสังเกตอาการหายใจลำบาก Recognising breathlessness	271
32	**Hengitystä helpottava asento** ท่าที่ช่วยให้หายใจสบาย Position for easier breathing	279
33	**Yskän ja limaisuuden seuranta** การสังเกตอาการไอและเสมหะ Cough and secretion observation	287
34	**Rauhallisuus hengitysvaikeudessa** ความสงบเมื่อหายใจลำบาก Calm support during breathlessness	295
35	**Turvotus ja kosketusarkuus** อาการบวมและความเจ็บเมื่อสัมผัส Swelling and tenderness	303
36	**Kutina ja ihon rauhoittaminen** อาการคันและการบรรเทาระคายเคืองผิว Itching and skin comfort	311

Sivunumerot vastaavat tämän PDF:n fyysisiä sivuja.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

SISÄLLYSLUETTELO 5/10

สารบัญ 5/10

CONTENTS 5/10

90 opetusaihetta · kahdeksan sivua jokaista aihetta

37	**Uupumus ja levon tarve** ความอ่อนเพลียและความต้องการพัก Fatigue and rest	319
38	**Ahdistuksen kohtaaminen** การรับมือกับความวิตกกังวล Responding to anxiety	327
39	**Pelko ja turvattomuus** ความกลัวและความไม่มั่นคง Fear and insecurity	335
40	**Äkillinen sekavuus** ภาวะสับสนเฉียบพลัน Acute confusion	343
41	**Levottomuuden havainnointi** การสังเกตความกระสับกระส่าย Observing restlessness	351
42	**Alakulo ja vetäytyminen** ความเศร้าและการแยกตัว Low mood and withdrawal	359
43	**Unirauhan turvaaminen** การดูแลให้หลับพักผ่อนสงบ Protecting sleep	367
44	**Musiikki ja mieluisa tekeminen** ดนตรีและกิจกรรมที่ชอบ Music and meaningful activity	375
45	**Elämäntarinan kuuleminen** การรับฟังเรื่องราวชีวิต Listening to life history	383

Sivunumerot vastaavat tämän PDF:n fyysisiä sivuja.

KÄYTÄNNÖN OPAS · 2026

SISÄLLYSLUETTELO 6/10

สารบัญ 6/10

CONTENTS 6/10

90 opetusaihetta · kahdeksan sivua jokaista aihetta

46	**Hengellinen ja katsomuksellinen tuki** การสนับสนุนด้านจิตวิญญาณและความเชื่อ Spiritual and worldview support	391
47	**Läheisten ensimmäinen kohtaaminen** การพบญาติครั้งแรก First meeting with family	399
48	**Omaisen huolen kuunteleminen** การรับฟังความกังวลของญาติ Listening to family concerns	407
49	**Omaiselle soittaminen** การโทรแจ้งญาติ Calling a family member	415
50	**Vierailun järjestäminen** การจัดเวลามาเยี่ยม Arranging visits	423
51	**Läheisten osallistuminen hoivaan** การมีส่วนร่วมของญาติในการดูแล Family participation in care	431
52	**Perheen erilaiset näkemykset** ความเห็นที่ต่างกันในครอบครัว Different views within a family	439
53	**Yksityisyys omaiskeskustelussa** ความเป็นส่วนตัวในการพูดคุยกับญาติ Privacy in family conversations	447
54	**Perheen rituaalit ja tavat** พิธีกรรมและธรรมเนียมของครอบครัว Family rituals and customs	455

Sivunumerot vastaavat tämän PDF:n fyysisiä sivuja.

SAATTOHOITO HOIVAKODISSA
การดูแลผู้สูงอายุระยะท้ายในบ้านพักดูแลผู้สูงอายุ
END-OF-LIFE CARE IN A FINNISH CARE HOME

Tämä suomi–thai–englanti-kielinen käytännönläheinen opas käsittelee ikääntyneen asukkaan kokonaisvaltaista saattohoitoa suomalaisessa hoivakodissa.

Kirja kuvaa saattohoidon arkea hoitajan näkökulmasta: kivun ja oireiden lievittämistä, perushoitoa, ravitsemusta, suunhoitoa, asentohoitoa, turvallista kohtaamista sekä asukkaan arvokkuuden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamista.

Kirjassa käsitellään myös omaisten tukemista, moniammatillista yhteistyötä, hoitajan vastuuta, päivittäistä kirjaamista sekä suomalaisia saattohoitokäytäntöjä ja kuoleman jälkeisiä toimintatapoja.

Todellisiin hoivakodin tilanteisiin perustuvat esimerkit, hoitotavoitteet, toimintatavat ja kolmikieliset hoitolauseet tukevat hoitajien, hoiva-avustajien ja alan opiskelijoiden ammatillista osaamista.

Kirjan keskeinen sanoma on arvokas, turvallinen ja inhimillinen hoito elämän viimeisiin hetkiin asti.

9 789528 921387